

Mladočeši a Staročeši

Začátkem šedesátých let 19. století byla u nás, rozumějte v Rakouském císařství, jehož jsme byli součástí, založena první politická strana – Národní strana. Jejím členům se říkalo **STAROČEŠI**, v čele stál František Palacký a František Ladislav Rieger. Strana usilovala o větší národní rovnoprávnost a občanská práva. V roce 1874 se z rakouské monarchie stal parlamentní stát Rakousko-Uhersko. Jak název napovídá, větší samostatnost získali hlavně Maďaři, zatímco Češi se svými požadavky o více svobody nepochodili. Proto mladí poslanci Národní strany založili novou stranu, která se nazývala Národní strana svobodomyslná – lidově **MLADOČEŠI**.

Staročeši byli známí takzvanou „pasivní rezistencí“. Jak byste tento postoj popsali?

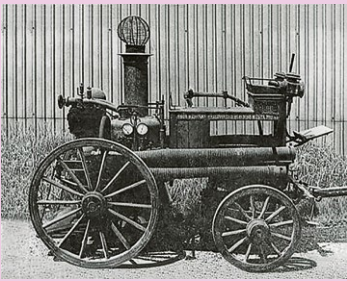
Jaké politické strany znáte dnes a dokážete o nich něco říci?

.....

.....

**23. března 1853
byl v Praze založen
první profesionální sbor**

Měl k dispozici jednu vodní stříkačku, kterou obsluhovalo 8 lidí. Na už tehdy velké město to samozřejmě nestačilo, a tak se sbor postupně rozrůstal.

Hóří, hóří aneb Jak zní požární sirény

Podoba sirény vyhlašující požární poplach je dvojí. Elektronické sirény napodobují tón trubky „HO-ŘÍ“ po dobu 60 sekund. Rotační sirény spustí přerušovaný tón taktéž na 60 vteřin (25 vteřin trvalého tónu, poté 10 vteřin přerušení, načež následuje opět 25 sekund trvalého tónu).

POSLECHNOUT ELEKTRONICKOU POŽÁRNÍ SIRÉNU si můžete po otevření tohoto odkazu:
TIP: Každou první středu v měsíci můžete přesně ve 12 hodin slyšet zkoušku sirén na vlastní uši.

**Víte, proč
se zvuku
ohlašujícímu
požár říká siréna?**

.....

.....

.....

.....

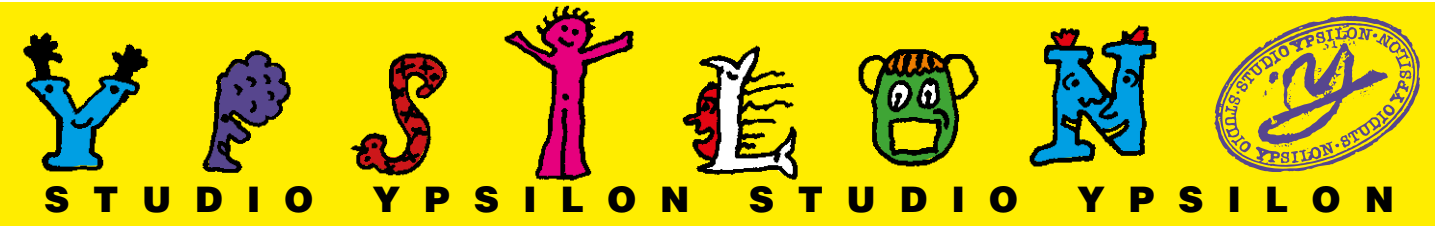
TÉMA K DISKUSI:

Byli jste v Národním divadle?
Řeknete ostatním, jakou hru, operu nebo balet jste viděli a co jste si z návštěvy odnesli?

Do „Národního“ můžete, i když se nehraje
Národní divadlo na svých stránkách nabízí komentované prohlídky. Historie během nich ožije stejně jako při našem představení.

Režie a úprava P. Oravec, výprava O. Zicha, hudba a nastudování M. Kořínek, hudební spolupráce a nastudování D. Renč, pohybová spolupráce J. Onder, dramaturgie J. Etlík. Hrají: J. Vacková, V. Helšus, K. Mende, M. Novotný, M. Janouš, L. Loubalová, R. Rychlá, M. Bohadlo, L. Přichystalová nebo P. Labudová, V. Soumarová, J. Bradáč, J. Večeřa, D. Renč. **Premiéry 10. a 14. 9. 2020.**

Studio Ypsilon, Spálená 16, 110 00 Praha 1, www.ypsilonka.cz, obchodni@ypsilonka.cz, tel. 224 054 333

Pracovní list

Iva Peřimová

NÁRODNÍ TRAGÉDIE

aneb PŘEKRÁSNÝ NADHASIČ PRAŽSKÝ

Požár Národního divadla dne 12. srpna 1881.

Der Brand des neuen böhmischen National Theaters in Prag am 12. Aug. 1881.

Az új esek nemzeti színház égése Prágában 1881 Augusztus hó 12.

Národní divadlo byla vždy národní věc

Myšlenka důstojného českého kamenného divadla vznikala od roku 1844 na poradách vlastenců v Praze. Žádost o vystavění, zařízení, vydržování a řízení samostatného českého divadla předložil stavovskému výboru českého sněmu 29. ledna 1845 František Palacký.

Na jaře 1868 je na pozemku bývalé solnice položen základní kámen Národního divadla. Budova byla postavena podle návrhu architekta Josefa Zítka a otevřena 11. června 1881 na počest návštěvy korunního prince Rudolfa.

Po otevření divadlo odehrálo celkem 12 představení, než bylo zavřeno, aby proběhly dokončovací práce. Uprostřed nich, 12. srpna 1881, zachvátil divadlo požár.

Idea Národního divadla je spojena s obdobím, které má shodný přívlastek. Pojmenovává čas formování českého národa. Patří do něj práce českých buditelů jako byli Miroslav Tyrš, Karel Jaromír Erben, Josef Kajetán Tyl nebo třeba Božena Němcová.

Víte, jak se tomuto období českých dějin říká?

Spojte jména českých národních buditelů s jejich počiny

Božena Němcová	Sokol
Karel Jaromír Erben	Babička
Josef Kajetán Tyl	Kytice
Miroslav Tyrš	Dějiny národu českého v Čechách a v Moravě
František Palacký	Strakonický dudák

Požár Národního divadla doprovázela řada náhod

Za katastrofou stála zřejmě instalace hromosvodu. Tradu- je se, že klempíři, kteří končili práci na střeše, špatně uha- silí dřevěné uhlí v kamínkách na letování. Uhlíky vysypali do žlabu a zřejmě nedostateč- ně zalili vodou. Uhlíky rozpálily okap a od něj chytilo dřevěné bednění střechy.

Svou roli hrálo i to, že pražští hasiči byli v tu dobu na pohřbu svého kolegy Čeňka Divíše, který spáchal sebevraždu z nešťastné lásky k divadelní tanečnici, první k požáru tak dorazili hasiči mimopražští.

Další náhodou bylo i to, že právě v den požáru poklesl v pražském vodovodu znatelně tlak.

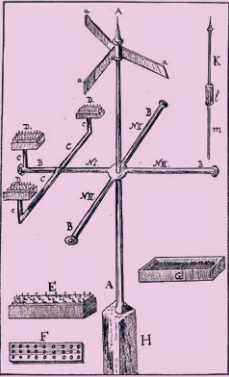
K šíření požáru přispělo také to, že hlediště a jeviště nešlo oddělit oponou, která se v takových případech používá, protože pod ní stálo lešení pro štukatéry.

Víte, jak se říká oponě, která dokáže oddělit prostor hlediště a jeviště a zabránit přenesení ohně ze scény mezi diváky?

Hromosvod

Hromosvod svádí bleskový výboj ze střechy budovy do země a je dnes povinnou výbavou každého obytného domu. Zajímavostí je, že jej vynalezl Čech.

Kdo ve své farní zahradě v Příměticích instaloval první hromosvod na světě?

Národní divadlo snad ještě hořelo a už se sbíralo na nové

Za čtyři týdny se sešlo přes milion zlatých a do dvou let stála budova opět v celé kráse, dokonce vylepšená o elektrické osvětlení. Zajímavostí je, že téměř polovinou přispěli Pražané, ale zapojila se i další česká města a významnou částku poslal do sbírky i císař František Josef I.

Symbolem sbírky českého národa na vybudování nové budovy Národního divadla se stalo dnes už okřídlené heslo, které najdete nad oponou.

Jak zní nejslavnější heslo spojené s druhou sbírkou na Národní divadlo?

Napište jej na transparent.

Druhé otevření Národního divadla

Obnovené Národní divadlo bylo technicky ještě vyspělejší než původní projekt, protože do něj byla zavedena elektřina. Budova byla slavnostně otevřena 18. listopadu 1883 a díky dokonalému technickému vybavení sloužila bez velkých přestaveb skoro sto let.

Jakou operou bylo 18. listopadu 1883 obnovené Národní divadlo otevřeno?

